PALLARS DIGITAL

Societat | Àlvar Llobet | Actualitzat el 17/04/2022 a les 10:17

Per què de la mona de Pasqua se'n diu mona?

L'existència d'aquest pastís dolç està documentada per primer cop el segle XV, tot i que molt historiadors asseguren que se'n menjaven des d'abans

Mones de Pasqua | Adrià Costa

Antigament, l'arribada de la **Pasqua** significava el retorn a la llibertat de menjar després de la Quaresma, una època de reflexió i penitència. D'acord amb els preceptes cristians, el dilluns de Pasqua es convertia en una mena d'experiència catàrtica on els plats s'omplien novament de viandes. Joan Amades referencia aquesta tradició al *Costumari català*, els volums on es detallen els costums de les terres de llengua catalana.

Durant el Dilluns de Pasqua era obligat, diu **Amades**, menjar, per dinar, "carn de xai o de moltó" així com altres menges com fricandó o el tradicional "platillo". De postres, el costumari indica que "era consuetud menjar mona". En aquest sentit destaca que a les cases on hi havia mainada es menjava les que els padrins entregaven als fillols, mentre que en aquelles on no hi havia nens, es compraven.

La mona és un dels **pastissos més típics de Catalunya**, però d'on ve exactament aquesta tradició de regalar-la i menjar-la el Dilluns de Pasqua? L'existència d'aquest pastís dolç està documentada per primer cop el segle XV, tot i que molt historiadors asseguren que ja des d'abans es menjaven mones a Catalunya. Quan es feien a casa, aquestes menges eren una mena de tortell fet amb pasta de pa i on era costum posar-hi ous amb la closca pintada.

L'etimologia d'aquest nom prové de l'àrab antic. En aquesta llengua, s'utilitzava el mot "***mûna***", que servia per definir el tribut d'arrendament de terres que es pagava amb pastissos i ous durs.

Aquesta paraula hauria passat al llatí, que hauria adaptat el mot fins a convertir-lo en "***munda***", nom amb què es coneixien les paneres ornades i plenes d'objectes, particularment coques i pastissos. El costum es podria haver estès per Roma, on aquest regal hauria pres el nom de "***monus***". L'evolució del nom explicaria la raó de la nomenclatura actual.

[plantillapasqua]